

# DARBININKAS



1.000 NARIŲ LIETUVIŲ  
DARBININKŲ  
SAJUNGAI  
IKI  
SEIMO!

Sujuskite, broliai sąjungiečiai, kad mūsų organizacija to skaičiaus sulauktų iki pirmojo seimo.

1.000 NARIŲ A. L. R. K. MOKYTOJŲ SAJUNGAI IKI SEIMO.

Sujuskite, sesers sąjungietės, kad jūsų garsingoji organizacija atsirasitų tūkstantinis skaičius iki Seimo.

VOL. II Metai I. Tel. 620 So. Boston. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. 620 So. Boston. 46 No 4

Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. 242 W. BROADWAY. SO. BOSTON, MASS. SAUSIO (JAN.) 11 d. 1916 m.

## Baisios streikininkų riaušės Oh. V.

### Draugijoms.

Dabar yra laikotarpis, kuomet dr-jos laiko metinius susirinkimus. Tuose susirinkimuose nutariami svarbesnieji dalykai. Nemažai bus dr-jų, kurių vienas svarbesniųjų dalykų bus tai nutarimas prisidėti prie Amer. L. R. K. Federacijos.

Prie šios progos gerbiamųjų dr-jų atkreipiama dėmesys, kad su Federacija yra susijęs Tautos Išdas. Taigi dr-jos, svarstydamos apie prisidėjimą prie Federacijos, teatsikria tuodu dalyku.

Galima prigulėti vien prie Federacijos ir taip-gi prigulėti kartu prie Federacijos ir Tautos Išdo.

Dr-jos prigulėdamos prie Federacijos mokės nuo nario tik po du centus iš dr-jos išdo. Prigulėdamos ir prie Tautos Išdo mokės dar po 10 c. nuo nario. Tai yra iš viso 12 c. per metus nuo kiekvieno dr-jos nario.

Dr-jos išdininko rūpesniu bus prisinti į Federaciją ir Tautos Išdą imokėjimus.

Siunčiant pinigus, reikia prisilaikyti šios tvarkos. Čekiai, siunčiami į Federaciją privalo būti išrašyti ant vardo kun. M. Pankausko, Federacijos išdininko, o čekiai, siunčiami į Tautos Išdą, privalo būti išrašyti ant vardo B. Vaišnoros, Tautos Išdo išd. Visi čekiai privalo būti siunčiami Federacijos rašt. Pranas Gudus, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Federacija ir Tautos Išdas nuodugniai išaiškinta "Darbininko," išleistoj knygelėje "Imk ir Skaityk." Federacijos naujai išleista kostitucija siunčiama dykai. Reikalaukite, rašydami į "Darbininką."

### SARATOVAS.

Spalio 30 d. Lietuvių draugijos igaliojimo Grinkevičiaus bute įvyko įsteigiamasis Liet. Dr-jos d. k. n. š. skyriaus susirinkimas. Pradėjo jį Grinkevičius, kuris trumpai nupasakojo, kokiomis sąlygomis prasidėjo pabėgėlių šelpimo darbas. Slaptu balsavimu ir skyriaus prezidiumą išrinkti: pirmininku inžinieris Grinkevičius, jo padėjėjais inžinieris Morkunas ir Dr. Ralys, išdininku advokatas K. Grinkevičius ir sekretorium stud. Dailidavičius.

Saratovian lietuvių pradėjo plaukti vasaros pabaigoje, kada vokiečiai vis toliaus ir toliaus grūmės Lietuvos širdin. Pirma nebuvo kam rūpintis pabėgėliais. Esant Grinkevičiumi vasaros metu Lietuvoje, jį buvo kreiptasi, kad jis apsiimtų tvarkyti Saratovo pabėgėlius lietuvius. Jis buvo Centralinio Lietuvių Komiteto igaliojimas ir atvykęs tuojau pradėjo tyrinėti, ar nėra vietiniuose bendrabučiuose lietuvių. Pasirodė, kad jų esama. Pagaliau pasisekė Grinkevičiumi išgauti iš miesto valdybos vienus namus, kuriuose apgyvendino apie 108 lietuvių. Apie šiuos namus

plačiau buvo rašyta "L. B." No 12.

Ilgainiui pabėgėlių skaičius ėmė didėti. Atsirado ir daugias inteligentų, kurie, kiek galint, prisidėjo savo darbu. Buvo pasamdytu du vyrų registruoti mieste pabėgėliams. Iki šiai dienai užregistruota 540 žmonių, kurie šiaip skiriasi:

vyrų 144  
moterų 195

vaikų 202 (berniukų 106, mergaičių 96.) Iš šių žmonių gyvena augščiau minėtose namuose, 30 žmonių Komiteto bendrabutyje ir apie 80 žmonių kitų tautinių organizacijų bendrabučiuose. Likusieji, apie pusketvirtio šimto žmonių, gyvena įvairiose miesto dalyse; jie gauna pašalpą pinigais. Iš viso pašalponis naudojasi 58 šeimos, sudarantis 225 žm., ir 19 atskirų žmonių. Pašalpų išdalyta spalio mėnesyje 697 rub. 35 kap. Iki šiam laikui maž-daug buvo duodama maistui ir kambariui. Dabartės pašalpų skirstymas labiau tvarkomah. Geriaus yra šelpti pabėgėlius įkirus ben drabučius, bet Saratove sunku rasti bendrabučiams butų. Tikimasi po vasaitės atidaryti bendrabutį 100 žm. už miesto. Bet valgiu ir butu dar nepabaigtas pabėgėlių aprūpinimas. Artinasi Saratove žiema. Daugumas pabėgėlių nuplyšę ir dėvi vasarinius rūbus. Apredyti reikės mažiausia pusterčio šimto žmonių ir iš jų pirmiausiai visi vaikai, nes, neapdrėžius jų, negalės pradėti veikti ir mokykla. Vaikai basi laksto po kambarius ir po lauką ir, jeigu ir toliaus jie taip bus neapdrėdyti, žiema galima laukti visokių ligų. Vaikų dauguma sėdi be jokio užsiėmimo ir laksto po gatves. Apie 30 vaikų lanko lenkų mokyklą, kur lietuviai lenkinami labai malonia forma. Mokytojos visos lenkės. Yra tarp jų viena šiek tiek mokanti lietuviškai bei latviškai, tai ji ir moko lietuvius. Didžiama vaikų 1 skyriuje, kuriame yra skyriami po dvi dieni rusų, lenkų ir lietuvių kalbai. 11 ir III skyr. viskas mokoma lenkiškai ir sunku žiūrėti, kada vaikus, nekalbėjus niekados namie lenkiškai, nieko nesupradamas, kankinasi, mokymasis kas užduota. Iš pasikalbėjimų su vaikučiais vien tik ir girdėti jų skundai, kad sunku lenkiškai mokyties.

Tad, kaip matome, lietuviams mokykla būtinai reikalinga. Tam jau daug yra padaryta ir stengiamasi kuogreičiaus, bet painiausias dalykas —butas. Jau buvo gauta vienoje gimnazijoje popiet vieta, bet paskiaus vėl atsakyta. Iš viso vaikų užregistruota mokyklon 70 su viršum.

Medicinos pagalba pabėgėliams minėtuose namuose teikia miesto gydytojai, o Komiteto bendrabutyje ir mieste gyvenantiems teikia daktaras Ralys ir felčeris Bajorukas. Vaistai kol kas apmokami Komiteto, bet ilgainiui gal pasiseks gauti miesto vaistinėje ir veltui. Pirmutiniai žininiai jau daromi.

Pabėgėlių dvasios reikalai visai mažai aprūpinti. Būtinai reikalingas kunigas, lietuvis. Tuo reikalu buvo kreiptasi į vietinį kleboną kun. Potockį, ar jis negalėtų laikyti bet gautas malonus atsakymas. Tiesa, yra čionai kun. Razutis, bet sergas. Neseniai dar pakilęs iš patalo, pradėjo lankyties bažnyčioje ir klausyti norinčių išpažinties, bet vargšas kunigėlis, kaip jis nenorėtų, negali visų patenkinti.

Vienatinis daugumos pabėgėlių skundas, tai kad nėra kunigėlio, kuris pasakytų pamokslą ir tt. Be Lietuvos pabėgėlių yra dar daug lietuvių katalikų iš Prūsų Lietuvos, išstremtų iš savo tėvynės. Tad kunigas, jei ne nuolat, tai bent toks, kuris važinėtų labai reikalingas.

Knygos ir laikraščiai pabėgėlių labai skaitomi ir kiekvienam žinėl apie Lietuvą su didžiausia atida skaitoma. Ypatingai subruzd visi, kaip paskaitė "L. B." No. 14, jog galima susirašinėti su Lietuva. Kiekvienas nori rašyti. Brangina dabar visi tėvynę ir nė vienas nesiskiria su viltimi kuogreičiausiai pagrįžti į tą šalį, nors akmenėlių išbučiuotų, bet... tarp kviečių yra ir kulkalių. Paskutiniomis dienomis 4 moteriškės pakėlė sparnus išlekė į Kaukazą, nes girdi ten šilta, vynuogės, vyna tik gerti ir tt. Paklausus ir bandžius įkalbinti grįžti Lietuvon gavau vienos atsakymą: "plevat man ant tos Lietuvos." Gaila kad yra žmonių, kurie... klausos visokių, kaip anoji "viena," o apšviestiesnių žmonių patarimus laiko niekais.

Tiek maž-daug žinių apie pabėgėlius Saratove. Be pabėgėlių Lietuvos, yra dar, kaip minėjau, ir lietuvių iš Prūsų Lietuvos. Teko kalbėtis su keliais apie vargą jų kenčiamą, bet apie juos parašysiu plačiau, surinkęs daugiau žinių.

Dar yra viena pabėgėlių rūšis Saratove — tai Kievo augščiųjų mokyklų studentai. Jų "kolonija" iširo, nes medikai ir politechnikai likosi Kieve, o čionai atsikėlė tik 6 žmonės. Kiti, prisiskaitę Saratovo "baisenybių" pabėgėlių važiuoti ir nutarė sau tūnėti ar tai Kieve ar kitur, turėdami tarjybą. Studentai visi gauna pašalpos iš Centralinio Lietuvių Komiteto. Tenka sutikti studentų iš Vilniaus gubernijos, žinoma lietuviška pavarde, bet paklausus tautos, atsako esą "žmogus." Pašalinių darbų Saratove studentai nėra ir perat daugumas griebėsi juodo darbo. Įsikūrę "artelės" malkakirčių, vagonų kraustymo ir t. p. Lietuvių kol kas tose "artelėse" nedailyvauja, nes turi darbo su savaisiais pabėgėliais. Saratovo Lietuvių Komiteto adresas Saratov, Aleksandrovskaja 88 n. Maslenikovo. Pašalpos duodamos kas vakaras nuo 6 val. vakaro. Ten pat dalinami laikraščiai ir duodamos knygos skaityti.

I. D.

### Rusai užėmė Czartorysk.

Nuskendo Anglijos šarvuotlavis.



Černogorija, kurią dabar austrai stengiasi užkariauti.

### PETRAPILIS.

Dovanos belaisviams.

Miestų sąjungos karės belaisvių skyrius prie Petrapilės Apygardos Komiteto tarpininkauja, perkant Olandijoje kaikurinos valgomus daiktus (sausainius, dešrą, sūrį, arbatą, čokoladą, tabaką) karininkų kainomis, siūsti į Vokietijos ir Austrijos karės belaisviams. Siūncia per tam tikrą igaliojinį Hagoje.

Duoda žinių ir ima pinigus karės belaisvių skyrius kasdien nuo 11 lig 2 val dieną išskyrus šventes (Bol. Koniušenaja 12).

### PETRAPILIS.

Lietuvių kursai. Mokslo apygardos globoje lietuvių priruošiamieji kursai jau leisti. Mokslas prasidės lapkričio mėnesio 16 dieną vakarais nuo 5 val. Mūsų kalbos žinovas K. Būga skaitys lietuvių kalbos lekcijas norintiesiems pamatingiau savo kalbos pasimokyti. Tas lietuvių kalbos lekcijas (jų bus po dvi per savaitę, galės lankyti ir ne nuolatiniai kursų klausytojai. Norintieji jus lankyti tegu užsirašo pas kursų vedėją A. Purėną (Baskov 29). Kuriosiomis dienomis bus lietuvių kalbos lekcijos skaitomos, bus netrukus paskelbta.

Užsirašiusieji į kursus ir padavusieji prašymus kviečiami ateiti lapkričio 13 dieną 5 val. vak. ir kursų būta (Baskov per. 29). Užsirašiusieji bus skirstomi grupėmis.

("L. Balsas.")

### BAISIOS STREIKININKŲ RIAUŠES.

Youngstown, Ohio. — Baisios riaušės iškilo šitame mieste. Sterikininkai Sheet and Tube kompanijos susikirto su policija ir paskui buvo pašauti pulkai sargybinių.

Trys sargybinių pulkai stono prieš 20.000 streikininkų. Nuostolių pridaryta iki dviejų milijonų.

Visas East Youngstown pakliuvo į streikininkų rankas ir įtužini minia plėškino ir naikino viską.

Kuomet vietos policija nesugebėjo suvaldyti riaušinių, tai pašautka trys pulkai milicijos.

Laikė riaušių pirmą dieną krito trys žmonės.

Užgrobė dinamitą. Vėlai vakare streikininkai išplėšė vieną vagoną ir pasiėmė 500 svarų dinamito. Su dinamitu pribuvo į East Youngstown ir grumojo išnaikysią visą miestą.

Suaplėšė ir apiplėšė krasos rumus. Vieną plėšiką policmonas pašovė, bet pašautasis pabėgo.

Riaušės prasidėjo sausio 7 d. ir naktį pasiekė didžiausio inirtimo. Gaisrai tik kilo įvairiose vietose ir gaisrininkait buvo bejęgiai.

Riaušiminkai plėšė salimus ir padeginę juos.

50 riaušiminkų buvo suimta ir uždaryta kalėjiman.

Riaušiminkai apsisarvavę revolvieriais, lazdomis, plytgaliais duko po miestą ir padeginę namus vienas po ki-

tam. Kai pribuvo gaisrininkai, tai riaušiminkai plytgaliais ir vėzdais išblaškė gaisrininkus.

Pimą dieną pašautų žmonių buvo 20. Daugiausia mirtinai sužeisti.

Riaušės prasidėjo kai dirbtuvės sargai šovė į streikininkus.

Krautuvės buvo apiplėštos ir gėrybės pasidalytos. Streikininkų didžiama sveiktai užsakymai. Kompanija nužiuri, kad vokiečiai surengė streiką ir iškėlė riaušes.

Iš streikininkų pusės tās užginėjama. Sako, kad nors uždirbdavę po \$5 ir \$10 dienoje, bet turėdavę dirbti po 10 ir 16 valandų ir blogose sąlygose.

Tarp Struthers ir East Youngtown tiltas buvo sunaikytas, kad riaušiminkai neateitų į Struthers.

STREIKO LAUKE RAMU. Po didelių riaušių pėnyčioj visame Youngstowne ramu. Prasidėjo derybos tarp streikininkų ir kompanijos.

### PRISIPIRKO ARKLIŲ.

East St. Louis. — Vietinės National Stockyards kompanijos prezidentas Jones paskelbė, jog talkininkai nupirko 145.000 arklių. Už juos užmokėjo 34 milijonus dolerių.

### KONSULUS ATVEŽE Į TULON.

Paryžius. — Salonikuose sureštuoti Turkijos, Bulgarijos, Austrijos ir Vokietijos konsulai atgabenti Francijos miestam Tulon.

### LIGONINĖ SUNIMS.

Berlinas. — Vokietijos Jenos mieste įtaisyta ligoninė karininkams šunims. Ligoninė pastatė pasenę kareiviai. Dabar jau ten gydomi šunes, pažeisti mūšiuose arba šiaip apsirge.

### ZUVO ZEPPELINAS.

Londonas. — Belgijoj netikėtai žuvo vokiečių zeppelinas. Zeppelinas leidosi žemyn ir įkliuvo į telegrafo vietas. Du lakunu žuvę.

Nelaimė atsitiko ties Namur.

### MUSIAI TIES RYGA.

Petrogradas. — Rygos apskrityje ties Oll ir Zaall vokiečiai šaudė į rusus gazinėmis bombomis.

Ties Jacubstādu 30 rusų žvalgų buvo užvedę mušį su buriu suklydusių vokiečių žvalgų. Daug vokiečių išbadė. Nelaisvėn paėmė 36 ir vieną oficierių.

### ZUVO ANGLIJOS SUBMARINAS.

Londonas. — Valdžia paskelbė, jog Holandijos pakraštyje žuvo Anglijos submarinas. Jurininkai išgelbėta.

Buvo užvažiuves ant sekliumos ir prasimušė dugną.

### Svarbios žinios iš Lietuvos.

Kun. Jonas Žilinskas rašo iš Tilžės (7 lapkr. 1915 m.) savo broliui kun. Tamošiui Žilinskui:

"Viena dalis Pilviškių — šis pus upės Pilvės yra sunaikinta. Bažnyčia išliko. Marijampolė liko čia. Kun. Augustaitis mirė. Kun. Uogintas dabar klebonu. Liudvinavas visiškai sunaikintas, Liudvinavo klebonas dabar gyvena Marijampolėj. Didžioji dalis Kalvarijos taip-pat išgriauta. Lietuvių mokyklos Gižuose ir Kaune išliko čielos, taip-pat valdiška gimnazija Marijampolėje ir valdiška seminarija Veiveriuose. Kunigų seminarija Kaune apdužyta. Kaune majoru yra p. Daugirdas. Lenkai atidarė gimnaziją Vilniuje, Lietuviai gi 4 klesų gimnaziją ir mokytojų seminariją. Taip-pat jie (lietuviai) žada atidaryti gimnaziją Kaune trečią Marijampolėje ir visokias kitas galimas mokyklas visame krašte. Vokiečių valdžia leidžia jiems tai daryti, bet jie patys turi turėti pinigų ir patys turi apmokėti mokytojus ir t. t. Kur gaus pinigų? Rašyk man greitai. Jūsų JONAS.

### PAĖMĖ ČARTORYSK.

Rusų kariumenė užėmė miestą Čartorysk ir augstumas du verstu nuo to miesto. Priegtam rusams teko nelaisvėn 3 oficeriai, 76 kareiviai ir daug dygliuotų vielų.

Austrai norėjo atsiimti Čartoryską, bet nepavyko.

Ties Černovicu, Bukovinoj, austrai bandė rusų pozicijas bombarduoti troškiniais gazais, bet tas niekias nuėjo.

### ZUVO DIDIS ŠARVUOČIUS.

Londonas. — Anglai peryvienas smūgius. Vienas smūgis tai galutinas pasitraukimas nuo Galipolio pusiausio, antras smūgis tai priverstinas kareivavimas trečias smūgis tai žuvinas didžio šarvuotlavo King Edward VII. Tas laivas užėjo ant minos ir nuskendo. Visi jurininkai buvę išgelbėti.

Pastatymas žuvusiojo laivo atsiėjo 8 milijonai. Buvo vienas naujauisų ir šauniauisų Anglijos karinių laivų.

### VISAI PASITRAUKĖ NUO GALIPOLI.

Londonas. — Oficialiai Anglijos valdžia paskelbė, kad visi kareiviai nugalbėni nuo Galipoli. Nugalbenimas pasisekė gerai.

Nusikraustant tik vienas Anglijos kareivis buvo sužeistas. Francuzai pasitraukė visi sveiki. Visos armokos buvo nuvežtos, tik 17 sunekiotų buvo susprogdytos.

Tai talkininkai pilnai atsižadėjo Dardanelių. Pilnai atsinorėjo prasimušti ir užimti Konstantinopolį.

LONDONAS. — Mirė Lordas Burnham. Jis buvė šauninku laikraščio Morning Telegraph.



**DARBININKAS**  
 Lietuvių darbininkų, ketvergais ir subatomis.  
 Leidžiamas Lietuvių R. K. Šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos.  
 PRENUMERATA:  
 Metams \$3.00  
 Pusmečiui \$1.50  
 Trims mėnesiams \$0.75  
 Atskiras numeris 3 c.  
 Laiškus ir pinigų siųskite adresu:  
 "DARBININKAS,"  
 242 W. Broadway,  
 SO. BOSTON, MASS.  
 "DARBININKAS,"  
 (The Worker)  
 The most popular Lithuanian Newspaper  
 published every Tuesday, Thursday, and Saturday by the St. Joseph's Lithuanian R. C. Association of Labor  
 SUBSCRIPTION RATES:  
 Yearly \$3.00  
 6 months \$1.50  
 Advertising rates on application. Address all communications to "DARBININKAS," 242 W. Broadway, SO. BOSTON, MASS.

**DVIEJŲ RUSIŲ ŽMONĖS**  
 Dažnai kenčia žmonės, kad juos nuskriaudžia kiti. Daug prikenčia darbininkai dėl darbavimų, kompanijų nelabumo. Bet pažvelgus gyvenimą pamatysime, kad labai daugelio nepalaimų žmonės patys yra kalti, daug nelaimių žmonės patys ant savęs užstraukia.  
 Šiame sūredyme daug darbininkų skursta, bet taipgi nemažai jų gyvena labai dailiai, išleidžia į mokslus vaikus.  
 Taigi žmogaus pasisekimas arba nepasisekimas daug priklū nuo gyvenimo sąlygų, bet taipgi labai daug priklū nuo paties žmogaus.  
 Vakar, t. y. sausio 9 d. So. Bostone šv. Petro salėje kalbėjo šlovingas blaivybės platytojas gerb. kun. J. J. Jakaitis, Worcesterio lietuvių parapijos klebonas. Tarp daugelio gražių minčių ir pavyzdžių privedė vieną gyvenimo pavyzdį, kurs aiškiausiai parodo, jog žmonės lygias sąlygas turėdami, nueina skirtingais keliais.  
 Keletą metų atgal, pasakojo garbingas kunigas, atvažiuo į Worcester to vedusiu lietuviu. Atvažiuo abu buvo lygiai turtingi. Šiandien vienas jų gyvena dailiai ištaisytoj grintelėj, kambaryje yra pianas, vaikai lanko high school. Vietinei lietuvių bažnyčiai yra aukavęs \$50.  
 Antras žmogus kitais keliais ėjo. Bažnyčią niekino, vadino ją išnaudojimo, tamsinimo lizdu. Vienas jo sunus vedė indamas šlubą pas teisėją, paskui su moterim persikyrė ir be laiko mirė. Viena jo dukterų už jankės ištekojo ir nelaimingai gyvena kur ten New York. Tėvas dabar neturi jokios laimės ir nesmagumus skandina svaigaluo.

Pasižvalę tarp mūsų tautiečių ar mažai rasime tokių pavyzdžių, kurie parodo, kaip prie dabartinių gyvenimo sąlygų vieni dasikopia gerovės, kiti skursta, vargsta visą amželi—iki grablentės.  
 Nemažas tokių vargančiųjų skaičius skursta per kitus, bet daugelis, o labai daugelis vargsta del savo pačių ydų, silpnųjų, blogų papročių. O gal ir didžiama skurstančiųjų vargsta per savo ydas, savo apsilaidimą, girtuklaviamą, o ne per kitus.

**BELGŲ KARDINOLAS PAS POPIEŽIŲ.**  
 Ryman. — Belgų kardinolas Mercier ketina atvykti Ryman pas popiežius. Dalyvaus įšventinimo naujo belgų vyskupo. Apie sausio 15 d. busias Ryman. Vokietijos valdžia neklindys jo važinimui nei sugrįžimui.

4. Geria degtinė gyvuliškai, Muša pačia, vaikus čigoniškai.  
 5. Nosis išsirpus, kaip slyva. Tai nosia žemę art bėda gyva.

**BUK LIETUVIS.**

Aš lietuvaite myliu tą šalį, Kur tėvai mano gyvena. Seni ir jauni liudyti gali Kaip ji man brangi nuo seno:  
 Ji man' augino, ji užnešiojo Ant savo rankų liuliavo. Motina būti ji nenustojo Prie širdies glaudė, bučiavo.

Glaudė maloniai mus prie krutinės Sūnumis savo vadino. Kas apskaitytų meilę tėvynės Kokią del mūsų gamino:

Žydinčios lankos miškai, eglėlynai Upės, kalneliai ir pievos, Vaisingi medžiai sodnai, beržynai Vyšnios, šermukšnės ir jievos.

Bet pamatykim kas atsitiko, Į ką grožybė pavirto: Iš visų pusių priešai apnyko Tėvynę mūsų pakirto.

Dabar suvargus ir sunaikinta Pegelbos mūsų maldauja, Liejasi kraujas, ašaros krinta, Priešų prispaušta vergauja.

Dabar prie mūsų šaukia kiek gali, Siųskim pagelbą, nes laikas. Miela sesute, brangus broleli, Nes ir tu esi jos vaikas.

Tas ne lietuvis, kurs nemylėtu Savo brangiausių tėvynę, Prie pakėlimo neprisidėtu Kurią taip priešai numynė.

Tas ne lietuvis, kurs atsakytų Ištiesi ranką malonės, Tas ne lietuvis, kurs nematytų Kaip ten nusilpę mus žmonės.

Broliai, sesutės, vargą atmine, Šalį gimtą vaduokim, Selpkime brolius, savo tėvynę, Meilingą ranką paduokim.

U. Gurklūtė.

**DŪMOJANT APIE LIETUVĄ.**

Baisioji karė išplėšė mūsų tėvynę ir jos kraują išlakė, o bado šmėkla baigia gyvastį. O kaip mums lietuviams slėgia liudnumas širdį, kad mūsų brangioji Lietuva, prigimta šalėle visa paplūskusi krauju ir ašaromis mūsų tėvėlių brolių ir sesučių, viską išnaikino kargas, ugnis, badas ir plėšrieji neprieteliai, nepalikdami drabužių net duonos kasnelio mažuteliams. Tartum Dievo Teismo diena prisiriartu ant mūsų tėvų žemelės. Jeigu gailestingasis V. Dievas nesulaikytos tuo baismės rykšte, tai turės užgesti kaip žvakė, mūsų motina brangioji Lietuva, netekusi sūnų ir dukterų savo, kurie pradėjo vainikuotie pasaužvalgos garbę ir jos vardą nušviestie ant visų didžiųjų tautų.  
 O kiti Lietuvos sunūs ištvirkio ir pamynė po kojų Šventą Tikėjimą išjuokė ir išsidijo patį Dievą; užtai dabar lai pažįsta jo galybę, kad sukrito visos nepalaimos ant kaltų ir nekaltų Lietuvos vaikelių ir gresia pavojus išnykimo mūsų visos tautos. Bet turėkime viltį pas V. Dievą, nes Jo gailestingystė atgaivins ir prikels iš griuvėsių didžius galiūnus, kurie su tiesos žibaniū veidu visokių bedievių supuvusias intrigas išgaminos iš mūsų mylimos šalėlės. Tik mes turime pašvęsti savo širdis meilės artymo, mylėdami viens kitą negailėkime kelių centų Tautos Fondui, kuris šelpia tuos Lietuvos našlaitelius išsklaidintus po plačias Rusijos gubernias, ir likusius ant vietos pruso nelaisvėj. Kada apsi-reikš krikščioniška artymo meilė mūsų širdyje, tasiak spinduliai Apveizdos Dievo sugražins ramybę ant mūsų šalėlės.  
 Tiesa, dabar girdime, kad mūsų tėvų žemė nukankyta baisiai, ant kurios stovi tvirta Rymo Katalikiška Bažnyčia kuri ir mums iliejo į širdis mieliausio Išganytojaus Dievišką mokslą, kad net bedieviškos bangos iš Rusijos mokslainių atpludurojuančios su nedamokytai vyrunkais neįs-

tengė išplėsti iš lietuvių širdies tikėjimą. Mylima toji tėvynė Lietuva apsupta iš visų pusių baisiais audringais debesisiais viesulos, perkuniški ugniniai griausmai degina, naikina viską iš pamatų griauja, baisiais verpetais po kelis kartus sugryždami maišo su žemėmis, naikina tas mylimas vieteles pievutes pripildytas kvepenčiais žolelių žiedeliais, ten mūsų jaunystės krito paguodos atžalėlės, ten knygeles, beskaitant po gamtos grožybėmis veržėsi gilūs, meilūs atsidūsėjimai prie Švenčiausios Marijos visų geriausios Motinėlės. Ten visa dangiška saldybe gaivino mūsų sielas ir mes ten be vaikščiūdami sakėm: Viešpatie gerai mums čia būti, davei mums gražią tėvynę Lietuvą su kvepenčiuoju gaiviu oru. O vėl koks ten buvo malonumas kada pasiskam į mylimą mišką, čia eglaitės ir žalios pušaitės, čia prošvaitė pulki su samanėlėmis žolelė graži, minkšta priglaudžia kojų padus į ritą pusę žemiau lazdynai rėšutų, krūmai uogų ir medžių giedorų įvairiais balseliais širdį graudina, tartum styga Dieviškos galybės groja.

Gailini dejavo angštų oglių viršūnės, jos padančių angštumoj rodosi jaus ir tada atjautė šios baisios karės viesulą savo graudžiu sniokštiniu norėjo tartie į mūsų jaunas širdis, kad bus metai baisios karės, ašarų ir bado, kur slėpsis tūkstančiai našlaitiū po jų tankiomis šakelėmis, bet ir čia nebus ramios vieteles.

Tada nei į mintį neparėjo tos baisenybės. Mes tik gerėjome grožybėmis ir viltimi Lietuvos, girdami gražius savo Tėvynės miškus. Tengi vėl šėpęs vingiuojasi krantai, sriovė švelnaus vandenlio budino tėvynės galingą meilę, lygios lankos dirvos dailiais kalneliais javais apšėtos visa aplinkė pulkiai dabiūno. O kapitalistų skriaudos ir bedarbės mums į mintį nesipynė, visada tik lietuviškų dainėlių aidas ausis kuteno.

Malonus šventos dienos rytas. Visi anksti atsikėlė į bažnyčią ėjome, pilnas vieškelis pėkščių ir važiuotų, bernukai ukinkaičių, moterų ir merginų, kurios po didžiū maldų knyga ir gėlių pundečius nešas, visi linksmis veidais eina Dievą pagarbin ir savo širdis suramint, rodos kad Dvasia Šventa dangiškas dovanas kožnam skleidžia, liuosas širdis nuo pasaulio tuštybių maloniai pasilis.

O kad atsilakpausi prie altoriaus Panelės Švenčiausios, tai apima visą žmogaus širdį kokia tai maloni ramybė jautiesi kaipo kukdikėlis priegloboj dangiškos Motinos.  
 Čia vėl mylimas kunigėlts užaina sakyklon Dievo žodžių suramina visų širdis. Taip laimingi gryštame namo gerėties gamtos grožybėmis ir savo savaitės darbu.

Kur dabar mūsų toji graži Lietuva? Išnaikinta; miškai, kiemai ir nameliai išdeginata. Tos mylimos bažnyčios išgriautos kanuoliū. Visa Lietuva paversta į tyrną žmonės išvaikyti po visas šalis kiti amžinastyje ilsio. O mūsų ištvirkėliai iš tos nelaimės, kuri be pasigailėjimo katalikišką Lietuvą sunaikino. Neilgas bedievių džiangsmas. Jis greit pasibaigs, o mūsų genčių kraujas ir ašaros nenucis niekais pasigailės Dievas, pabudys mūsų užsnudusią dvasią, atžels gražios šakelės Katalikiškos Bažnyčios, atgys Lietuva, iš pelenų kelsis didvyriai, vyrai dvasios ir teisybės proto. Lietuva vis nežus tik stiprinkime, didinkime Tautos Fondą nesigailėkime aukų kas kiek išgalim.

J. P. K.

Kas nori apgauti — daug žada, o kas nori suvadžioti — pataikauja.

2. Su stikleliu į peklą nuvilio tum. Ir pekloj jis pamatęs kaušą žiotus.

**KAIP IR PASAKA.**

Šią "pasaką" sakė Daktaras J. Bielskis, Waterbury'je laike vakarienės, kuri atsibuvo pirmą dieną Kalėdų ir kuri buvo parengta pasidarbarius keletui iš Waterbury'io jaunimo. Pelnas iš šios vakarienės skiriamas nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje).

Vieną gražią vasaros dieną saulė ką tik buvo iškrypusi iš pietų. Kaitino lyg pasamdyta. Visur viešpatavo tylą, kad net ir epušės lapai nekrutėjo ir išrodė, lyg kad snaudžia po saulės spinduliais.

Laiks nuo laiko pertraukdavo ramybę kranksėjimas juodvarnių, kurie skrajojo mėlynoy padangėje.

Aplinkui buvo neišpasakytai gražus reginys: plati lanka, išmarginta krūmeliais, skyrė ją į dvi dali upelis, kuris prie saulės spinduliū išrodė lyg išvingiuota sidabrinė juosta. Visa lanka pripildyta įvairiomis gėlėmis, kurios tartum viena kitai užvydėdamos puošėsi įvairiomis spalvomis, kad įtikus gamtai, nežinodamos, kad jau jų gyvenimo valandos trumpos, nes jau prasidėjo šienapūtė ir jau po pietų ateis vyrai su dalgiais, kad jas nupiovus.

Kiek vėliaus pasigirdo kle-gėsis, garsus kalbėjimas. Tai darbininkai po pietų gryžo prie darbo. Čia pat pasigirdo merginų dainavimas. Visi buvo linksmūs ir dainuodami pradėjo savo darbą.

Štai, staigū pakilo vėjas, pasigirdo ošimas, trenksmas. Pasirodė dūmai. Iš vienos ir kitos pusės lankos pasirodė žmonės. Neilgai trukus lanka prisipildė žmonėmis ir arkliais ir tartum dangus su žeme pradėjo maišytis: tranksėjimas, arklų žvangimas, ginklų skambėjimas, sužeistų ir mirstančių vaijojimas. Tas viskas susilėjęs į vieną darė neišpasakytai baisų įspūdį.

Tai buvo dvi plėšikų gaujos pasiskyrusios šią lanką kovos lauku. Darbininkai, kurie tik ką buvo susirinkę prie darbo, dar kelios minutės tam atgal linksmi šnekučiavosi ir dainavo, dabar jau daugumas iš jų užmušta, likusieji bėga, kur tik kas gali, kad ištrūkus iš mirties nagų.

Tie darbininkai tai mūsų gimdytojai, tai mūsų broliai ir seseris. Ta lanka tai Lietuva, tai mūsų numylėta tėvynė, kurios sprandui šiandiena mirtis galanda dalgį į kuri atjausdama tą ištiesia rankas prie mūsų, deda visą viltį numyse, kad tik mes Amerikos lietuviai tegalime išgelbėti ją iš baisios mirties nagų. O mes ką ant to? Nagi vietoje sujungtomis pajėgomis imties prie pašelpos darbo, pasidalinome į visokias partijas ir partijėles ir ginčijamės tuščiais pagirais.

Nors vienur ir kitur nekuri sujudo prie darbo, kaip kad ir šis vakarienis parengtas pastangomis keletu Waterbury'io jaunimo su tikslu kad sušelpus nukentėjusius nuo karės Lietuvoje.

Tai yra prakilnus darbas. Bet tai darbas pavieniū, tai lašas jurėse. Mums reikia organizuoto darbo. Reikia mums v i e n y b ė s.

Tai-gi kviečiu šio vakaro gerbiamus svečius, kad prie kiekvienos progos panaudotų savo pastangas, savo įtekme, kad kuogreičiausiai padariame vienybę Amerikos lietuvių tarpe.

Tuomet ir tiktai tuomet tegalėsime išgelbėti žūstančią mūsų tėvynę.

Klaidinga pažanga dažnai eina pety į petį su palaikiausia atžagaryste.

**REIKALINGAS**  
 Umai mokas vesti chorą, blaivus, doras ir darbštus Vargoninkas. Išlygos geros. Kreipkitės: Rev. Fr. Augustaitis GIRARDVILLE, PA.

**JEI KRISTAUS EVANGELIJA VADINATE MYTHIŠKAIS PADAVINIAIS KODEL KIMBATE PRIE JOS KAIP MUSE PRIE MEDAUS NORS PATYS NESUPRADAMI?**

"Kovos" No. 52 yra straipsnis dergiantis Katalikų kunigus būk už iškrepimą Kristaus mokslu. Mat cicilikams regis būk Kristus skelbiantis ką jau lygybę, kokios jė geidauja, o katalikų kunigija esanti visai priešinga tai lygybei. Užbaigoje to straipsniuoliai šaukia visus darbo žmones kovon, "ir kovoti tol, kol nebus įknyntas Kristus idealas luomų lygybė. O tik tuomet, kai pražus vargai, ašaros ir bėdos, užstos mums Kalėdos."

Nesistengiu kritikuoti viso to straipsnio, kad neužstraukčiau ant savęs pašaipos protingų žmoniū, nes tas yra žemiau kritikos. Vakar man teko pirmu kartu būti liudininku, kaip tulas vaikas nešinas punda laikraščiu šaukė visa gerklė: "SAKE" "NAUJIE-NOS" KOVA" etc., vienok perėjo per visą ilgą gatvę einančių iš darbo lietuviū, o nei vienas į jį nei pažūrėti nenorėjo, kaipurie mačiau nusišypojo iš to vaiko, uolumo. Kas gi jau gali imti į rankas ir skaityti tokias nesąmones, kad autorius pats nemato ar nesistegia matyti savo šlykščiausių kontradikcijų, kurias nupiešia ant popieros, taippat ir laikraščio leidėjai ar nemato ar gal matyti nenori tų pat kontradikcijų. Kontradikcija yra štai kokia: Mytu vadina Kristaus Evangelijos mokslą, ir trokšta jį įvykinti; apgailestauja liejimą kraujo ir ašarų, ir ragina visus žmones stoti į kovą prieš turčius ir visus luonus. Ar tas autorius žino kas tai mytas? Mytas tai yra išgalvota apysaka, netiesia. Kodel nevadinti mytais viso pasaulio istoriją?

"Kruvinas skerdynes brolydystes priskaito netikėjimas žmoniū mokytojams — kunigijai kurie Kristaus idėjas maino ant gražiai blizgančių doleriū."

"Veidmaini! išmesk pirmą rastą iš savo akies, tuomet matysi kaip išmesti krisla iš akies tavo brolio." Mat. 7. 5. Cicilizmo uolieji skelbėjai, ant kiek žinoma, daugiasiai kija daktarų tarpe, nesakysiu gerų daktarų, nes neturiu tiesos užgauti nei vieno luomo. Žinau labai gerų daktarų katalikų, kurie su didžiausiu pasišventimū jieško progos, ir manęs paties prašo, kad juos pakviesčiau pas ligonius bediūnus patarnauti jiems dovana, kurie neturi kuoni užmokėti, tai tokie gydytojai niekuomet neskelbs socializmo. Bet nedori gydytojai kurie yra uoliausi cicilikai, kurie neliauja drapstyti purvais ant katalikų kunigų visų be jokio skirtumo, išmetinėdami jiems godumą ant pinigų, tokie patys pinigūs labai myli, ir vargšus apipiešia. Buvau liudininku kame nuo vargšės našlės pasukutinį dolerį paėmė gydytojas. Už kiekvieną atėjimą gydytojo į namus ligoniū po doleriū, o kartais jiems priseina dar duotus dienomis ir naktimis. Tulas gydytojas mūsų mieste į kelis metus pristatė tik namų, kad jam dabar nereikėtų nei gydytojauti, galėtų tik išrandų geriausių gyvenimą padaryti. Dar tai padaręs važiavo į Austrijos sostamiestį ant trijų metų mokyttis ant specialisto. Tai kodel jų uolieji cicilikėliai nenorite matyti to viso, tiktai kunigus visus be jokio skirtumo dergiate. Nesistengiu pridengti tiesos, išsirauda kunigų tarpe papiktinimai, nes ir apaštalu tarpe buvo įsispardus Judas, bet kaipo gydytojai nevisi yra cicilikais, ir kunigija ne visa yra tokia šlykšti kaip mus netikė laikraščiai stengiasi ją perstatyti tamsesniems žmonėms.

Tiesa, Kristus patarė lygybę, bet neprisakė. Kiek šiandien pasanylyje yra vienuoliū visokiū rūšiū, tai visi

praktikuoja iš liuosos valios Kristaus patarimą atsižadėję žemiškų turtų, naudojasi jais bendrai jokiū kovų, kaip cicilikai nori iškovoti ar kardais ar plnksnomis rašomomis.

Gal nemato nei šitos kontradikeijos savo laikraštj kur sako: "Mes švenčiame Kalėdas šiltose stubose baikutėmis alaus apsiastatė," o tame jau laikraštjje garsina "Vigor Whiskey," kas beabejonės yra ir pačių kariū priežastimi visų amžių. To nurodymas yra lengvas. Kasdieniniai atsitikimai aiškiai parodo. Pradėdami gerti svaigalus parodo viens kitam didžiausią meilę užgerimais ir atgėrimais net ir bučiais, kaip tik alkolis kiek tiek įkausina smegenis, tuo pradeda kovoti, kartais net prieš kedžių puolasi, arba prieš peiliū. Tai ar neaiški pradžia karės? Kaip gali geras laikraštis svaigalus girti arba garsyti, o kitiems jų sunaudojimą prikišti. Jei Kristaus nevisi klausė arba vien mažas skaičius klausė, tai negalima sakyti Jo mokslas negeras; jei kunigų nevisi klauso, tai negalima išvesti būk jie Kristaus mokslą iškrepia. Kol svaigalų pasaulyje nebuvo nei kariū nebuvo per šešioliką šimtų metų pirmu Tvano. Ir dabar kur tik valdžia uždraudžia išdirbti ir pardavinėti svaigalus, tuoj sumažėja skaičius uždraudų kalėjimuose, bepročių namuosia etc. Veik nei viena liuosnori žmogūdystė neatitinka be svaigalų, tai ir nužudymas Austrijos sosto įpėdinio vargiai atsitiko be svaigalu. Tai galima spresti tiksliai, kad ir prie šitos karės suagitavimo turėjo prisidėti alkolis.

Kun. P. Saurusaitis.

**Kas girdėt lietuvių kolonijose.**

**GIRARDVILLE, PA.**  
 Naujų Metų pasitikimas.

Nors mūsų lietuviai ir jau pradeda po truputį susiprasti, bet žengimas pirmyn vis dar labai lėtai teina. Užbaigė nesuosius ir pasitiko naujuosius dar visai pagoniškaiki—girtuokliavimas, šukavimas per visą naktį taip kad per Naujus Metus į bažnyčią labai mažai kas teatsilankė, bet ir atėjusieji išrodė, kaip ir rodos kas juos būtų kankinęs per visą naktį: išblyškė nosys kaip slyvos, drebančiomis rankomis vos tik sučiupinėja maldaknygiū lapus.

Tikri degtinės kankiniai! Džiaugiasi uždirbę per tuos savo nelemtus ir nelaidu darytus balius po keletą desėtkū doleriū, bet po teisybei uždirbo ne jie, tik bravorai! — Jiems turėjome sudėti per tą vieną naktį mažiasia \$500.00— Kiek draugystėms iš to atliko! Vos tik kelis desėtkai! O kur da mūsų nustota sveikata, nuovargis, svetimtaučiu akyse pasižeminimas, mūsų nesuapratimo viešas pasirodymas, prieš mūsų krikščioniškų įsitikinimus prasižengimas ir tt. ir tt. Ar tai, draugai, tai viskas apsimokės uždirbtais keliais doleriais, jeigu jau norėtume pinigais už tai atsilyginti?! Toli gražu ne! — Ar negražiaū būtų jeigu Naujus Metus butume pradėję krikščioniškai?! Ar nenau-dingiau būtume dirstelėję ir praėjusių metų klaidas ir jųjų blogas, apverktinas pasekmes ir būtume prisiketinę kartu su krikščionišku pasauliu pataisyti, kas buvo pas mus negero?

Ar ne prakilniau, jeigu sudėtus bravorams pinigūs, būtume pasiuntę savo badaujančiams broliams Lietuvoje?! Laikas broliai atgimti krikščioniškoje dvasioje ir žengti šiek tiek sparciau pirmyn! Laisvamaniū dvasia, kuriai taip noriai pritardavome, matote, kur mus nuvedė!

Aklas tiktai nenorės matyti mūsų nupuolimo, iki ausų įbrids nedorybės nestengs tik gal pradėti kitokio kelio, bet šiaip rodos kiekvienas geros

valios žmogus, ir gerbiąs save nesiduos vadžioti ilgiaus už nosies vaikėzams, kuriū vadovavimas jau mums įgriso gerai!

Susipraskime, broliai.

Pr. J.

**EXPORT, PA.**

Kaip kipšas susisuko lizdą. Sausio 2 dieną atsibuvo katalikų Susivienijimo vietinės kuopos metinis mitingas. Susirinkę nariai, nuskyrė bėgančioms metams valdyba, sumokėjo mėnesinius mokesčius, o džiū—viską sutvarkė sulygdami gerti svaigalus parodo viens kitam didžiausią meilę užgerimais ir atgėrimais net ir bučiais, kaip tik alkolis kiek tiek įkausina smegenis, tuo pradeda kovoti, kartais net prieš kedžių puolasi, arba prieš peiliū. Tai ar neaiški pradžia karės? Kaip gali geras laikraštis svaigalus girti arba garsyti, o kitiems jų sunaudojimą prikišti. Jei Kristaus nevisi klausė arba vien mažas skaičius klausė, tai negalima sakyti Jo mokslas negeras; jei kunigų nevisi klauso, tai negalima išvesti būk jie Kristaus mokslą iškrepia. Kol svaigalų pasaulyje nebuvo nei kariū nebuvo per šešioliką šimtų metų pirmu Tvano. Ir dabar kur tik valdžia uždraudžia išdirbti ir pardavinėti svaigalus, tuoj sumažėja skaičius uždraudų kalėjimuose, bepročių namuosia etc. Veik nei viena liuosnori žmogūdystė neatitinka be svaigalų, tai ir nužudymas Austrijos sosto įpėdinio vargiai atsitiko be svaigalu. Tai galima spresti tiksliai, kad ir prie šitos karės suagitavimo turėjo prisidėti alkolis.

Jau nuo kelių metų uolus "keguėlių" tuštintojai lauzė sau galvą kaip užvedus Exporte nuolatini velniukščio skystimo šaltinį, prie kurio būtų galima kiekviename laike atgaivinti širdelę, pasaldinti kartų angliakiasio žmogaus gyvenimas. Daug kalbėta, daug svajota, o pageidaujamos karčemukės kaip nėra, taip nėra. Yra sakoma, kad laime, arba nelaimė žmogus tankiausiai netikėtai patinka. Visai taip, kaip žmonės kalba, atsitiko su Exporto klubo užnamytojais. Sykiū mūsų Mikė, nusibaladojo Pittsburgan. Būdamas rudžio ir saldžiosios mylėtojas, kaip paprastai, pradėjo lankyti "gelžies miesto" lietuvių girtas įstaigas—klubus. Prie stiklo alaus šnektu nuvažiuoja apie Exporto lietuvių didžiausią "bėdą"—apie stoką "tautiškos" užėgos, kurioje būtų galima draisiai be mažiausios sušarėstivimo baimės išmesti "burniukę" ne vien paprastom dienom, bet ir šventadieniais.

Nespejo mūsų Mikė užčiaupiti burną, kaip iš visų pusių pasipylė nurodymai, patariimai kaip, tą svaigalų mylėtojų senai laukiamą "svetj-klubą, Exportan "for šnur" pargabenus. Bnkutės draugų nurodyti keliai, pasirodė esą neklaidingi. Netrukus exportiečiai, tikrai susilaukia keistos viešnės—karčemukės, į kurią tuoj pradėjo atidinėti ir visai jai (karčemukei) pritinkas laikraštis—"Laisvė", kaipo organas. Prie šito klubo prisirašo ir keli Susivienijimo nariai su kuopos prezidentu priešakyje. Sykiū prisirašė—ką bepadarysi, tegu sau sveiki savo troškulį malšina nuodais suterštu skystimėliu; bet ne, to negana, įklimpes pats į purvyną, nori įtraukti ir kitą.

Pradeda raginti glansties prie klubiečių "bunčiaus" ir likusius kuopos narius, ypač kalbina perkelti kluban kuopos mitingas. Išmintingiesnieji kuopos nariai, supradami, kad katalikiškai draugijai nepritinka mitingas ten, kur didžiulis "aisbakas" stovi prikimštas "byro" ir Rye Whiskey buteliais, kur cicilikų—laisvamaniū laikraštis gauna sau prieglaudą, atmetė klubiečių pasiūlijimą. Ir gūrdiai padarė. Sausio 2 d. klubiečiai vėl mėgin kalbinti "persimufuoti" kluban, bet veltui. Kuopa didžiama balsų apsirinko šioms metams mitingams vietą p. S. Kundroto šapą. Šito smugio bravorų rėmėjai pakelti nebeįstengė. Išgirdę nutarimą, klubo užtarytojai atsiskė nuo Susivienijimo. Bravo klubiečiai! Taip visi daro, kurie savo smegenis alkoliu mirkdo, o dvasia peni "Laisvės" keptais "karveliais."

Tikėkime, ateis laikas, exportiškaiai susipras. Klubas, kaip neinaudinga, tvirkinanti įstaiga žlugs. Tą prakilnų darbą prigelbės atlikti tie patys žmonės, kurie jo (klubo) daugiasia reikalavo, jį rėmė, už jį galvą guldė. Žinant Exporto lietuviū būdą, nesinori tikėti, kad jie padarytos

klaidos neatitaisyti. Ne, jie susipras, jie būdami gerai lietuviais ir neblogiausiais katalikais, "Supreme Lodge of Lithuanians išvys, kur pipirai auga su visais jos dvokėniais šlamštis — "Laisvėmis" ir visi grįž į prakliniausią Amerikos lietuvių organizaciją — Susivienijimą Lietuvių R. Katalikų Amerikoje.

Exportietis.

**PITTSTON, PA.**  
Kelionės išpuodžiai.

Važiavau traukiniu į New Yorką, kuris ejo per Pittstoną. Sumaniau išlipti ir pasižiūrėti, nes girdėjau, jog yra skaitlingai lietuvių. Einu gatve girdžiu skambina bažnyčios varpai. Sumaniau ir aš nueiti atiduoti garbę kurdikėliui, mūsų Išganytojų, nes tai buvo Kalėdų dienoje. Po pamaldų klausau kunigėlis garsina prakalbas, kurios bus ant rytojaus, t. y. 26 gruodžio, kalbės ponas Račkus iš Clieagos. Bus kas nors nepaprasto, reikėtų išgirsti. Na kvotie sumaniau hotelyje. Einu Main gatve, dairausi. Ogi žiūriu iškabo parašu "Boarding House." Pakeliu akis augščiau — vėl parašas: "Lithuanian Library." Tai gi manau sau bus labai gera progą, pergulėsiu ir dar gausiu pasiskaityti lietuviškų knygų. A. le pasidairyti kur eiti. Ugi žiūriu, jog apačioj smulkė. Na vistiek per smulkę drožių tiesiog ant viršaus į lietuvišką knygyną, kur tikėjau, kad man suteiks visą informaciją kas link nakvynės. Lipdamas augštin trepaus, girdžiu: "O mes jam parodysim, kur teisybė. Tik pasimokykime ir insidėkim daugiau proto į galvą." Manau sau turbūt čia nepaprasti galvočiai ir iš kur jie to proto taip ima. Ineinu į vidų. Žiūriu guli "Šakė" ant stalo. Tai ju biblija, sako, iš jos mat jie visą protą ima. Apsidairiau aplink. Žiūriu stovi kampe indas su raudonos spalvos lankais, visai panašiais į cecilikučių kaktaraiškėlius. Paprastai indas vadinamas kegutė. Manau sau nieko gero čia nepėsiu. Pėsiu toliau. Išėjęs ir vėl dairausi. Paėjęs vieną bloką, pakeliu akis augštin žiūriu parašas ant 3-čio aukšto lango L. U. V. K. dr. jos Knygynas. Čion jau einu draisiai, nieko nebijodams. Užėjęs, klausau vienį linksmai kalba apie Kalėdas, kiti skaito trefi šiaip kalbasi. Ir aš maloniai pasikalbėjau apie darbų, apie draugijos stovį. Papasakojo jie man, jog dirba kas tik nori ir darbas nesunku gauti kasvoklose draugija gerai stovinti, kuri žada investuoti skyrių del gavimo ukėsiškų popierių. Labai tas gerai tariau jiems, taigi būti gerai visiem lietuviams jaunims vaikinams prigulėti in tokias draugijas.

Praleids porą valandų, sakiau reikia eiti ieškoti nakvynės. Taip vienas iš draugų sako: Eiva pas mane, aš turiu užtėktinai vietas, tai pergulėsim. Einam šnekėčiuodami. Parinam į grūnčią. Žiūriu visas stalias apkrautas medžiaga iš kurios visi cecilikučiai protą semia. Mano draugas sako: "Eisim rytoj ant prakalbu."

Jie sako: Kur? "Ugi bažnytinė svetainėn."

"O, sako jie, jiems tik pinigų mesk tai būsi geras." O antras sako: "aš niekad neinu ir neduodu pinigų jiems." Taip išėję į kitą kambarį sakau savo draugui: Gal jie turi dikėiai pinigų, kad ant bažnyčios, niekad neduoda.

"O, sako mano draugas, pasiskolino penkinę pas mane, tai dabar tokie gudrūs." Manau sau visi tiek teturi kurie taip elgiasi. Atėjo prakalbu laikas, nuėjau ir aš, žmonių pilna svetainė, visi ramiai užsilaukėdami laukę pradedant kalbos. Išėjo kalbėtojas.

Pradėjo aiškinti ar Katalikų Bažnyčia tamsina žmonių. Nušvietė dalyką gerai, paro-

dydams, kad pasauliui suteikia mokslo visokiose šakose. Paskui išrodė, ką mūsų cecilizmas duoda. Publika buvo labai užganėdinta išskiriant keletą cecilikų, kurie labai piktnos, kam juos išvadino žydberniais ir vabalėliais.

Buvs Pittstone.

**SO. MANCHESTER, CONN.**

Darbo yra, bet tik sveikiems.

Šis miestelis nedidelis. Yra netoli Hartford'o. Čia yra lietuvių pusėtinai būrelis. Yra šilkų audimo darbai. Dirba gerai. Tikslai kompanija prastą užvedimą padarė priimdama į darbą darbininką labai iškamantinėjus jo sveikatą. Pirmą tik akis žiūrėdavo. Dabar girdėjam visą žmogų žiūri, kad būtų sveikas. Delto žiūri, kad šitoji dirbtuvė turi apraudos skyrių arba kaip jie vadina Benefit Association of Cheney Brothers. Visi darbininkai apraudžiami. Tai gi patariu lietuviams katrie silpnų akių nevažiuoti čionai, nes nepriima. Gauna darbą bet nueina ant kvotimo ir nubrokija. Aš pats mačiau, kaip keletas lietuvių gavo darbą, ale ant akių nubrokijo. Turėjo išvažiuoti. Sveiki gali gauti darbą. Pas mus kas kartas vis naujus išmislus kompanija daro.

Bedieviškiems laikraščiams pranešimas.

Prancūz laisvamųjų laikraščių leidėjams, kad nesiusytų man savo laikraščiu. Aš neužsimu su tokiais laikraščiais. Aš platinu ir skaitau katalikiškus laikraščius. Nežinau, kaip mano antrašą gauti ir paskui siunčia savo šlamštus. Surado mano adresą turbūt plunksnose "Zvirblelio," kuris lakioja dabar po visą Ameriką ir kitur ir tas žvirblis toks jaukus, kad nieko nebijo ir lekia į kožną stubą. Nebijo, kad cecilikai nušautų.

Tai gi velinu visiems lietuviams parskiviesti "Zvirblį" į savo namus. Žinoma taip gi "Darbininką" ir kitus katalikiškus laikraščius. Tai turėsite savo namuose gerą įrankį apsiginti nuo visokių atskalūnų.

Tai gi aš čia ir pasisakan, kad su Rojauz dirbėjais nestoju į darbą. Darbuokitės sau.

A. Alubecky.

**NORWOOD, MASS.**

Vis daugiau ima veikti.

Sausio 5 d. 1916 m. atsibuvo pirmas korespondentų susirinkimas pobažnytinėj svetainėj. Susirinkimą pradėjo gerb. mūsų klebonas kun. A. Daugis.

- Sekė nutarimai arba:
1. Paskirtas vardas didžiūma balsų šitoks: "Simono Daukanto Literatūros Ratelis.
  2. Bus priimama į šį ratelį tik geras katalikas ir tautietis.
  3. Įstojant naujiems nariams turi būti du liūdytojai, kurie turi informuoti apie ratelį.

4. Priimama bus slaptu balsavimu. Atsiradus trims prieš nebūs priimamas.
  4. Korespondentai turės žėdnas savo slapyvardį.
  5. Slapyvardis turi būti žinomas tik dvasiškam vadovui.
  6. Kiekienas narys turi parašyti nors sykį į du mėnesiu.
  7. Kuris neparrašys jokios žinutės per du mėnesiu du syriū bus perspėjamas, o trečiu kartu bus baudžiamas 25c.
  8. Prasižengęs prieš dorą ir tikėjimą bus išbrauktas.
  9. Valdyba susidės iš keturių ypatų: dvasiško vadovo, pirmininko, sekretoriaus ir kasieriaus.
  10. Valdybon išrinkta šios ypatos: dvasiškas vadovas — kun. A. Daugis; pirm. — V. Kudirka; sek. — K. D. Akstinas; kasierius — V. Šireika.
- Prisirašė vienuolika narių. Susirinkimas likos uždarytas 10:5 vakare per pirmininką V. Kudirką.
- Gerb. mūsų klebonas paaiš-

kino, kad nupirko, aparatą, su kuriuo rodys stereoskopiskus ir krutamus paveikslus. Tai gi prašė pagelbon prie to darbo t. y. kurie gali aiškinti kokią istoriją. Visi sutiko ir nutarė prisidėt kiek galint prie to darbo.

Raštininkas.

**HARTFORD, CONN.**

Sausio 31 d. 1916 m. laikytas susirinkimas A. L. R. K. Mot. S-gos 17-tos kuopos. 3 naujos narės prisirašė. Toliau buvo svarstomi kuopos reikalai. Nutarta lošti teatrą su prakalboms ir merginų kviešti kalbėti ir nutarta laikyti paskaitas pirmo nedėdienio vakare pobažnytinėje svetainėje. Daugiau svarbių nutarimų nebuvo. Tik viena narė prasišalino iš kuopos, labai gaila. Nežinia del kokios priežasties. Paskui pasiaiškino, kad del negavimo lošti teatrą. Nekurios davė savo roles, bet ji nenorėjo, sakė, kad jau pervėlu.

Tai menka priežastis. Neišpuolėtū del tokio mažo atsimesti nuo naudingos organizacijos.

Sąjungietis.

**NEW BRITAIN'O NAUJENOS.**

Retai labai matoma laikraščiuose apie New Britaino, Conn. lietuvių veikimą. Tirtum, kad jau lietuvių mūsų miesto tebe miega saldžiu miegelu. Bet priešingai didžiai bei narsiai netik dvasios dirvoje, bet ir tautiškuose reikaluose.

Štai gruodžio 5 d. atsibuvo prakalbos kuriose gerb. kun. Kemėšis ir smulkmeniškai atkreipė klausančiųjų dėmesį į Lietuvos Darbininkų Sąjungos reikalingumą.

Gerb. kalbėtojas, kaip ant delno išdėstė Darb. Sąjungos tikslą, būtent stiprinti narių tikiybą ir dorą, prisilaikant vėjsiškos vienybės su Katalikų Bažnyčia; daryti darbininkus pilnateisiais ir naudingais šio krašto piliečiais. Rūsti darbininkų klausymą Kristaus mokslo dvasioje ir pagal krikščioniškos demokratijos nurodymą. Gerinti darbininkų luomo padėjimą, keliant juos kultūriškai, visuomeniškai ir ant galo gerinant jų ekonominį padėjimą. Prakalbu visai tokie, kad po prakalbu, buvo matyti, kad gerb. kalbėtojas padarė išpuđį ir kuopa nemaža tapo sutverta. Valdyba kuopos — štai kokias: pirm. Juozapas Poškus, rašt. Antanas Naverdanskas, išd. Tomas Staškevičius. Dieve, padėk jaunai kuopai bujoti.

Tą pat vakarėlį buvo Lietuvos vargstantiems aukų rinkimas. \$36.70 būvo surinkta.

Vyčiai.

Vietinė vyčių kuopa taip pat nesnaudžia. Žada netik surengti vakarėlius Lietuvos pašėlpimui, bet iš savo pusės stengsis, kad pasidaravus moksliškaj bei kultūriškaj sriptyje, platinant gerus, naudingus laikraščius, knygas, steigti knygyną kaip šaltinį viso gero; nepersejai buvo vakarėlis, kuris netik ką užganėdino vietinius lietuvius, bet ir medžiagišką gerą atnešė.

Blaivininkų kuopa savo mėnesiniame susirinkime nutarė priimt "Tautos Rytą" kaip kuopos organą. Atsifinka ir čia kaip ir visur, tie užgavimai specialiskai blaivininkams: Mulkis esi, kad nenori išgerti alučių, bei degtinės raudonos. Jeigu pas mane nepraleisi, tai aš subankrutysiu, paskui žydėli šėpsi. Ir taip kas iš to, vėlyk "Sveikas" — "Dėku!" — duok arielkos padėk sūrio ant torielkos.

Lai boba rėkia sau aš ją parėjęs pamokysiu kaip rėkauti ant girtuoklio vyro.

Rengs Tag Day.

Galop kadangi taip tankiai mūsų miestelyje įvarios tautos daro vadinamas Tag Day, lietuvių taip pat mano artimiausioje ateityje padaryti paskir-

ty dieną, kurią pašvęs Lietuvos nukentėjusiems aukų rinkti. Kalėdų šventė buvo tikrai pavyzdinga mūsų miestelyje praleista. Bažnyčioje labai iškilmingai buvo apvaisčiojamas iškilnėje dalyvavo lietuvių vietinė muzikališka draugija, nes bažnyčioje gražiai bei jausmingai su vietiniu choru išpildė programą. Garbė P. Kamantauskiui vargonininkui, už tokį gražų surėdymą programo.

Dirba.

Darbeliai eina gerai, ir kaip girdėties, ti merginų ypatingai, dirbtuvėse daug reikalaujama.

Jonas.

**BROOKLYN, N. Y.**

Karalienės aniolų parapijos vyčių kuopos buvo metinis susirinkimas po mišparų 4-tą valand. Prisirašė 6 nauji nariai. Žėdną susirinkimą įstojau naujų narių. Galima sakyti šita kuopa auga, kaip ant mielių ir taip gi yra vakarinė mokykla. Du vakaru mokinama. Lietuviškai, du angliškai, du vakaru knygynas atdaras sykiu su blaivininkų draugija, tai iš to galima matyti, kad šita kuopa žėngia pirmyn. Buvo klausimas kada bus galima teatrą sulostyti; atsakyta, prieš užgavėnes. Kurį dieną tai dar negaliu pažymėt ir taip gi nutarta surengti draugišką vakarėlį atsiveikimui vargonininko P. P. Razmansko, kuris yra daug gražių sumanymų išešes. Buvo renkama nauja valdyba, į kurią inėjo šios ypatos: prn. — V. Abramavičius; prot. rašt. K. Dziūnas; fin. rašt. A. Juzaičiūtė; išd. A. Drabišius.

V. Abramavičius, pirm.

**BROOKLYN, N. Y.**

Surengs vakarą.

Sausio 3 d. 1916 m. L. D. S. 12 kuopos metiniame susirinkime be kuopos reikalų daug pakelta kitų klausimų. Galutinai inėsta surengti vakaras del pakėlimo žmonių susipratimo, supažindinimo su viešu gyvenimu, bet kaip jaunutė kuopa, tai nutarė kreipties į vietines kuopas prisidėt prie surengimo to dalyko.

Protestas.

Po tam inėsta rezolincija ir vienbalsiai priimta prieš poną A. Rimkos taip nelemtą užsipulimą laišku ant kun. Kemėšio. Paremdami L. D. S. 24 kuopos protestą, padėsimė iš rėnkų "Ateiti" ir tol neimsime, pakol A. Rimka jį redaguos reikale stosime petys į petį gynime tikėjimo, katalikiškų tiesų, kaipo A. Rimka pasikėsinu pūgtinti katalikų kunigai pildyti katalikiškas pareigas. Ne nuo savės, bet vardan visos 12-tos kuopos pasarašo

K. Dumbilis.

**BROOKLYN, N. Y.**

Vienybinais galvočiai pirmiaus išjuokdavo vyčius abelnai visokiais būdais savo laikraštėje.

Toliau pradėjo ypatas išjuokti, kurie daugiau prielankūs vyčiams. Dar negana ir; pastinka kur kad ir ant gatvės narius, labiausiai merginas, ir stengias juos ar jas atkalbinėti, jei tas negelbsti, tai pradėta pajaukti. Tai nuo pačių merginų girdėta šneka.

"Laisvės" mandragalviai savo "apšvietos" organe "Šakėj" pliekia apie J. K. Miliauską, vyčių narį, pajaukdam, kad girdi vyčių kuopas organizuoja ir tt. Vienok, reikia ištarti garbės žodį, jei Miliauskas ar kas kitas užsima tvėrime tokių jaunimo kuopų, vyčių kurios gerų tėvynainių pripažytos, kad tai naudingos ir sveiko proto

žmogus mato kad toji organizacija, vyčiai, teikia jaunimui tikrą progą lavinimui, pasilinksminimui.

Kp. Koresp.

**CICERO, ILL.**

Gražus vakaras, aukos.

A. L. R. K. Moterų Sąjungos, 2-ra kuopa surengė vakariene su programu 1-mą d. sausio 1916. Šv. Antano parapijos svetainėje.

Svečiams truputį pasistiprinus, prasidėjo programos. Programos buvo gana įvairus, susidėjo iš veikalo, dainų pijauno skambinimo bei kalbos Viskas abelnai pasisekė kopuliausiu. P. A. Linkus savo kalboje išreiškė užuojautą Lietuvai, skatino šelpiti savo brolius aukaudami į Tautos Fondą. Svečiai prijautė tam, ir prasidėjus rinkliavai aukavo. Didesnės aukos buvo sekančios: \$5.00 kun. A. Ežerskis, po \$1.00: J. Jakavičius, Kairis, J. Siomet, A. J. Lemontas, M. Vilaitė, J. Raulinaitis, P. Juknienė, A. Šliauteris, J. Maironis, A. Nausiedienė, A. Rutkauskienė, V. Rutkauskas, K. Mikolaitis ir F. Ružgis, po 50 c. aukavo: A. Anšrienė, J. Jurgelevičius, M. Jasienė, T. Uginskienė, M. Bolau, N. Chekanaukas, A. Pocius, P. Chekanaukas, H. Laurinaitė, F. Šivaikauskas, P. Zdanėvičius, J. Sukavičius, S. Tamšūnas, K. Luzdaukas. Smulkių aukų \$5.11. Išviso 31.11. Su pinigais bus paskirti Moterų Kalėdinin Fondan

A. L. R. K. Moterų Sąjungos 2-tra kuopa taria širdingai ačiū visiems dalyvavusiems programė, svečiams, bei aukotojams.

S. Šlegaitė.

**MUZIKOS MYLĖTOJAMS.**

Po Naujų Metų Sausio mėnesyje pradės eiti laikraštis "MUZIKA" pašvęstas vien Muzikos reikalams.

Prenumerata ir apgarsinimai jau priimami. Siūsdami prenumeratą ar šaip kokiais reikalais kreipdamies, dėkite adresą tokį:

"MUZIKA,"

3214 Cedar Street,

Philadelphia, Pa.

"MUZIKOJE" nori ir bus visos muzikos judėjimo sryties atspindys, bet daugiausia bus rašoma apie mūsų lietuviškąją muziką ir jos apsiareikšimus.

"MUZIKOJE" bus išguldoma muzikos istorija ir teorija.

"MUZIKOJE" bus spausdinama gražiausios lietuvių liaudies lainos su gaidomis.

"MUZIKOJE" Dainininkasolistas ras dainų vienam balsui prie fortepijono.

"MUZIKOJE" Dainininkaschoristas ir choro vedėjas kiekviename "Muzikos" numeryje atras: dviems, trims ir keturiems balsams dainų, o taip pat ras ir lidesnių veikalų solistams ir chorams.

"MUZIKOJE" Mylėtojai bažnytinės muzikos, atras tipiškų ir gražių bažnytinių giesmių.

"MUZIKOJE" Skambinantieji pianą, ras gražių veikalų pianui.

Žodžiu — "Muzika" užganėlins kuodangiausiai muzikos mylėtojų troškimus nešdama jiems lvasinį ir grožės maistą.

"MUZIKOJE" bus spausdinami M. Petrausko, St. Šimkaus ir kitų lietuvių kompozitorių veikalai.

"MUZIKOJE" tilps paveikslai atsižymėjusių muzikos srytyje ir geresnių lietuviškų chorų.

"MUZIKOJE" bendradarbiauti pasizadėjo visi lietuvių muzikai.

Arčiausia prie "Muzikos" stovės ir ją redaguos vienas gabiausių mūsų muzikų, St. Šimkus, baigęs Varšavos Konservatorijos vargonų skyrių ir Petrogrado Konservatorijos kompozicijos skyrių.

"MUZIKA" išėidinės kartą į mėnesį.



**Kun. V. Varnagiris**



**A. A. KUN. V. VARNAGIRIS.**

Gruodžio 30 d. persikyrė su šiuo pasauliu Sheboygano, Wis. lietuvių parapijos klebonas. Tai buvo vienas stambesniųjų veikėjų.

Štai kelios ištraukos iš "Draugo" apie velionį:

A. a. kun. Vincentas Varnagiris gimė Vidgirelių kaime, Dauškių parapijoje, Marijampolės paviete, Suvalkų gubernijos.

Buvo vikaru Miatskov'e ir dar vienoje vietoje Mozūrijoj, Lomžos gubernijoje. Tarp svetimtųjų būdamas, išgirdo, kad Anglijoj yra gana daug lietuvių, o nei vieno kunigo lietuvio. Todėl, leidžiamas a. a. kun. P. Krajevskio, tuomet Seinų vyskupijos Administratoriaus, 1898 metais iškeliavo Skotijon, kur tada buvo daugiausia lietuvių, ir apsigyveno Glasgow'e.

Velionis buvo didelis tėvynainis. Matydamas, kaip daugelie brolių lietuvių svetimoj šalyje, neturėdami kas juos vienija, nutausta, įsai inkūre "Glasgow'e" laikraštį "Vaidelyte," kuri turėjo būti tuo ryšiu visus Anglijos lietuvius vienijančiu ir žadinančiu į bendrą darbą Bažnyčios ir Tėvynės labui. Neilgai vienok teko čia kun. Vincentui darbuotis. Štai 1900 metais gausna netikėtai iš Brooklyn'o N. Y., nuo kun. A. Miluko te-

legramą, kviečiančią jį, kad kuogrečiausia paimtų po jam Aniolų Pan. Sventiausios lietuvių parapiją Brooklyn'e.

Kaipo klebonas, a. a. kun. Vin. Varnagiris nebuvo labai papuliaris ir del to neturėjo didelio pasisekimo. Ivenok jam vis tik pasisekė parapijos naudai nuveikti štuos darbus: atnaujinti anuomet bažnyčią, nupirkti kleboniją ir inkurti parapijinę mokyklą.

Jam čia beklebonaujant, iš jo parapijos atsidalino ir įsikūrė dar 3 kitos lietuvių parapijos. Vienok jo parapija, rodkodas nei kiek nesumažėjo. Nauji ateiviai iš Lietuvos užimdavo atsiskyrusių vietas. Tai gi darbo visuomet turėjo į alias, o pagelbininką ne visada pasisekdavo turėti.

Išbuves tokiu būdu 15 metų Aniolų Sventiausios Panelės parapijoje, ir sumažėjus jo sveikatai, kun. Vincentas, ieškodamas sau ramesnės vietos, pereitą žiemą išsikėlė iš Brooklyn'o. Pailsėjęs koki laiką pas savo sandraugą kun. Kriauciūną Chicagoje, pasiryžo eiti klebonauti į Sheboygan, Wis.

Štai gruodžio 30 dieną netikėtai mirtis perkirto jo gyvenimo siūlą, atimdama Sheboygeniečių kleboną, o visiems lietuviams vieną iš gabesniųjų ir apšviestiesniųjų kunigų-tėvynainių.

"MUZIKA" susidės iš 16 puslapių straipsnių, žinių ir 8 puslapių (didelio formato) gaidų. Tai gi. Muzikos Mylėtojai, su kruskite, kad mūsų laikraštis išsiplintų kuoplačiausiai ir kad nuveiktų kuodaugiausia.

"MUZIKA" kaštuos metams \$3.00, pusei metų \$1.50. Atskiri numeriai 40 centų.

Pardavinėtojams bus duodamas nuošimtis.

**HENRY FORD**

Tarp kitko štai ką sako Ford parvažiaavęs iš Europos. Sako, jei bus reikalinga, tai jis su noru grįšias į Europą atgal ir jei ką galėsiąs pagelbėti reikale sutrumpinimo karės su noru samdyti kitą laivą ir važiuotų. Sakė: "Aš nedarau to del ypatingos garbės. arba del apsigarsinimo."

Aš turiu daugiau pinigų dabar, negu aš galiu suvartoti."

Tolesniai jis sako: "Jei aš galėčiau sutrumpinti tą karę, nors ant vienos dienos, tai aš gatavas būčiau atiduoti viską ką turiu. Viena diena reiškia žuvinas 20.000 vyrų O aš tik samdau 20.000 vyrų."

Tai gi aš jaučiuos, kad dangk būti galima padaryti del gerovės siveto."

(Is World.)

J. K. Mī—kas.

**VOKIEČIAI NUSILEIDO.**

Washington. — Vokietijos valdžia atsiuntė Suvienytų valdžią budžiai užtikrinimą, jog Viduržeminej jurėj submarinų veikimas bus vedamas prisilaikant tarptautinių teisų.

Vokietija taip gi pasizadėjo užgana padaryti už amerikonus, žuvusius su Lusitania.

**DAUG MIRŠTA.**

Šią žiemą labai serga žmonės. Bostono Sveikatos departamentas paskelbė, jog per pereiną savaitę Bostone mirė 270. Iš tų 10 mirė nuo gripo, 81 nuo plaučių uždegimo.

Dar tokio mirtingumo nėra čia buvę. Pernai per tą pat savaitę mirė 222.

Iš mirusiųjų šiemet 122 buvo vyrai, 148 moters, 163 čia gimę kiti ateiviai.

**MIRĖ GENEROLAS.**  
Paryžius. — Nuo žaidimų gauti mušiuose Vogezų kalnuose, mirė gen. Serrat. Ji-sai buvo sužeistas dar neseniai. Buvo sužeistas į koją.  
**PADARĖ DIDELĮ PAJŪ.**  
Pomona, Cal. — Kad pavalgydyti Loyal Men's Bible klesos 350 mokinius laike pokilio buvo užsakytas pajus, į kurį sudėta 80 vištų. Pajus išėjo 11 pėdų ilgumo, keturių pėdų platumo ir vienos vištos gilotumo.

WELLINGTON, Naujoji Zelandija. — N. Zelandijos valdžia uždraudė gabenti vilnas į neutrales valstijas.  
WORCESTER, MASS. — Ant ežero Quinsigamond, be-žūzinėjant įlūžo ledas. Vienas žmogus palindo po ledu ir nuskeno. Trys moters ištrauk-ta iš vandens.

**"DARBININKO"  
KELIAUJANTI  
AGENTAI.**



J. BRAZAUSKAS.



P. VALUKONIS.

kurie įgaloti rinkti prenume-ratas, apgarsinimus "Darbi-ninkui" ir organizuoti L. D. S. kuopas.  
Pas juos galima taip-gi at-naujinti ir senas prenumera-tas.

Jie dabar lankosi Naujoje Anglijoje.

**SVARBUS PRANEŠIMAS  
NEWARK'O N. J. IR APIE-  
LINKIŲ LIETUVIAMS.**

Jog naujai išleista "Metrasti" L. R. K. Spandos Draugijos, galima gauti klebonijoje po No. 207 Adams St., Newark, N. J. Patartina kiekvienam jį įgyti, nes sulig jo vertės visai nebrangus. Kaina be apdarų 75c. Su apdarais \$1.20.

**VARGONININKAS**

vedęs, rimtas, darbštus, blai-vus paieško vietos.  
Kreipties šiuo adresu:  
**VALER. KANCLERIS,**  
41 Capitol Ave.,  
Hartford, Conn.

BEIKALINGA kasdiena 25 mer-ginos valgyklose, hoteliuose, dirbtuvėse ir prie namų darbo. Vi-sokių darbų vyrams.  
**S. GORALSKY**  
DARBO PAIEŠKOJIMO OFISAS  
153 COURT ST. BOSTON MASS.

Pejieškau Vinco Paukščio ir Povilo Šlapiko, su kuriais prieš 10 metų gyvenome Rea-ding'e, Pa.

Jie patys ar kas kitas, mel-džiui pranešti šiuo adresu:  
**Antanas Kersis,**  
71 William Str.,  
Wallingford, Conn.

C. & P. Phone St. Paul 5947  
**Grabininkas ir Balzamotojas**  
Pagrabus atlieku pigiai ir gražiai. Esu išėjęs mokyk-loj tam tikrus graborystės mokslus ir išdavęs egzaminus. Siunčiu numirėlius ir į kitus miestus ir pargabenu iš kitų miestų.

Tai-gi, vientaučiai, laido-jimo reikale visuomet kreipki-tės pas mane. Ofisas

**JONAS GREBLIAUSKAS**  
500 SO. PACA ST.,  
BALTIMORE, M. D.

**Turintis lietuvišką vertėją  
ADVOKATAS  
MORRIS KATZEFF**

294 Washington St., Room 350

BOSTON, MASS.

Tel. Fort Hill 3424

Vakarais nuo 7 iki 9 val.

1140 Columbus Ave.

Roxbury Crossing

Room 38.

Su Naujais 1916 metais pradės eiti toliau regule-riai kas mėnuo iliustruotas literatūros, mokslo, vi-suomenės ir politikos mėnesinis laikraštis —

**"Pažanga"**

"PAZANGA" yra mėnraštis ir skiriama prasilavinu-siems lietuviams ir apskaitėjusiems darbininkams.

"PAZANGA" sutraukė prie savęs gambiaus Amerikos ir Europos lietuvių rašytojus ir pripildoma, todėl, origina-liais raštais.

"PAZANGOJ" gvildinama aktualiai lietuvių tautos klausimai.

"PAZANGOJ" rasi dailiosios literatūros, nes jai ben-dradarbiauja talentingi Amerikos ir Europos literatai.

"PAZANGA" pažymi įvairius pažangos apsiirėiskimus.

"PAZANGA" nušviečia ir gvildena gyvenimo klau-simus tautiškai-krikščioniškoje dvasioje.

"PAZANGOJ" per tai plati dirva jauniems literatams ir mokslo vyrams parodyti savo gabumus ir juos lavinti.

Metinė prenumerata \$3.00, pusmetinė \$1.50, atskiras numeris 25c. Agentams duodamas didelis nuosimtis.

Visuose Redakcijos ir Administracijos reikaluose kreip-kitės šiuo adresu:

**REV. F. AUGUSTAITIS, PH. D.**

P. O BOX 204, GIRARDVILLE, PA.

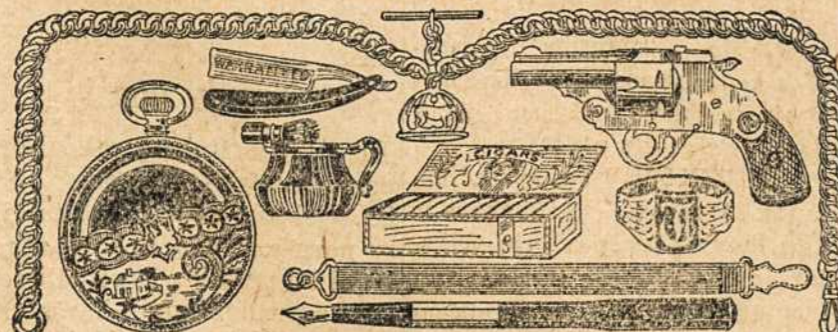
**KATALIKIŠKŲ LAIKRAŠČIŲ PRIETELIAMS.**

Pagal įvykusios sutarties tarp katalikiškų laikraščių leidejų pranešame šit ką: Tiems, kurie užsiskaks per katalikiškų laikraščių agentūras daugiau, negu vieną laik-raštį — bus daromos žymios nuolaidos. Kuo daugiau kas užsiskaks laikraščiu, tuo didesnė bus padaroma nuolaida.

- 1) "Draugas" — \$2.00, "Žvaigždė" — \$2.00.
- Užsakant abu — \$3.25
- 2) "Draugas" — \$2.00, "Darbininkas" — \$3.00. Abudu \$4.00
- 3) "Žvaigždė" — \$2.00, "Darbininkas" — \$3.00. Abudu \$4.00
- 4) "Draugas" — "Žvaigždė" ir "Darbininkas" — Visi kartu — \$5.25
- 5) "Žvaigždė" — \$2.00 ir "Tikyba ir Dora" — 75c. Abudu \$2.25
- 6) "Draugas" — \$2.00 ir "Tikyba ir Dora" — 75c. Abudu \$2.25
- 7) "Tikyba ir Dora" — 75c. ir "Darbininkas" — \$3.00. Abu \$3.00
- 8) "Draugas," "Žvaigždė," "Darbininkas," "Tikyba ir Dora." — Visi — \$5.75
- 9) "Draugas" — \$2.00, "Vytis" \$1.50. Abudu — \$2.75
- 10) "Draugas" — \$2.00, "Žvaigždė" — \$2.00, "Vytis" — \$1.50. Visi — \$4.00
- 11) "Draugas," "Žvaigždė," "Vytis," "Tikyba ir Dora." — Visi — \$4.50
- 12) "Darbininkas" ir "Vytis." Abudu — \$3.75
- 13) "Tikyba ir Dora" ir "Vytis." Abudu — \$1.75
- 14) "Draugas," "Žvaigždė," "Tikyba ir Dora," "Vytis" ir "Darbininkas." — \$6.50
- 15) "Draugas" \$2.00, (arba "Žvaigždė") ir "Žvirblis" — \$1.00. Abudu — \$2.50
- 16) "Tikyba ir Dora" ir "Žvirblis." Abudu — \$1.50
- 17) "Vytis" ir "Žvirblis." Abudu — \$2.00
- 18) "Darbininkas" ir "Žvirblis." Abudu — \$3.25
- 19) "Draugas," "Vytis," "Žvirblis." Visi — \$3.50
- 20) "Draugas," "Žvaigždė," "Tikyba ir Dora" ir "Žvirblis." Visi — \$4.25
- 21) "Draugas," "Žvaigždė," "Tikyba ir Dora," "Darbininkas," ir "Žvirblis." Visi — \$6.25
- 22) "Draugas," "Žvaigždė," "Tikyba ir Dora," "Darbininkas," "Vytis" ir "Žvirblis." Visi — \$7.25

Pasarga: Čia dar nepaminti: "Mokslėivis" — \$1.00, kuris negali duoti nuolaidos, nes ne biznio pa-matais eina; "Tautos Rytas" — 50c., kurs ir taip baisiai pigus, ir "Pažanga," — \$3.00, ku-rios leidimas dar nėra pilnai pasiekęs.

**Karė tai mūsų nuostalis.**



Mūsų nuostalis, tai jįs laimė mūsų, jeigu jie patiks. Užmokama daiktus atsiėduodam tūkstančius dolerių Perdaug turin gerų tavorų imas. Piningai nereikalaujami. dovanoms supažindinimui žmonių su mūsų tavorais. Bet tik ap-ribuotą laiką mes duosime šitą dailiai išrašytą auksuotą laik-rodėlį, moterišką arba vyrišką, su gerais viduriais ir ant gerų akmenų už \$5.95 ir visus skumotisi prietaisus iš 4 dalių, o taip-gi leneigėlis, žiedas fontininė plunksna, dėžė Habanos ei-gar ir ant 7-nių šūvių nikeliu tų revolverį — DYKAL Filnai gvarantuotą. Kitur tie daiktai pasiduooda po \$25.00.  
Pasiūlijimas: Pakol tavorų yra, atsiųskit šitą apgarsinimą ir savo adresą, o mes nusiųsimė visus 10 daiktų pasiūrijimui ir išbandymui. Jeigu jie patiks, užmokėsite agentui \$5.95 ir expreso lėšas. Užsakovk šiandien, o sutapsysi piningu.  
**EXCELSIOR WATCH CO. DEP. 922 CHICAGO, ILL**

**Vienatinė Lietuviška  
Krautuė**

Kuri užlaiko visokio ta-voro, reikalingo maine-rieriams.

**V. LUKOSEVICIA,**  
Minersville, - - Pa.

**GERA PROGA!**

Gramatika angliškos kalbos mokyti be mo-kytojo (apdaryta) .....\$1.00  
Vaikų Draugas arba kaip mokyti skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c  
Naujas Būdas mokyti rašyti be mokytojo.....10c  
Aritmetika mokinimui si rokundu, su paveikslais (apdaryta) ..... 35c.  
Viso \$1.60  
Kas atsiųs iškirpes šitą ap-garsinimą iš "Darbininko" ir \$1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.  
**P. MIKOLAINIS,**  
R. F. D. — Route 2,  
Hudson, N. Y.

**ŠOKIŲ MOKYKLA.**

Nuo sausio 5 d. 1916 m., a-tidariau šokių mokyklą, ku-rijoje bus mokinama visokie šokiai, kiekvieną vakarą nuo 8 iki 10 val.

Dienomis mokinama pagal sutarties.

Esu gerai išsipraktikavęs, bu-vau Rygoje mokytojum, taip-gi ir čia Amerikoje, todėl gerb. norėdami išmolti gerai šokti, atei-kite pas mane.

**Edw. Browning Ames Build.**  
Room 44  
1140 Columbus Ave.,  
Roxbury Crossing.

**LIETUVIAI REMKITE  
TUOS BIZNIERIUS,  
KURIE GARSINASI  
"DARBININKE."**

**LIETUVIAI PAS SAVUS.**



Pasiuвам drapanas sulig nau-jausios mados ir pagal Jūsų noro.  
**JONAS BERZELONIS & CO.**  
23 Chandler Str., Boston, Mass.  
(Castle Square's Block'e.)

**1916 METŲ 2000 GRAŽIŲ KALENDORIŲ DYKAI.**

Visiems mano Kostumeriams, Draugams ir Pažįstamiems. To-del kurie gyvenate arti mano offiso, malonėkite pasiskubinti užei-ti ir paimti iš mūsų **GRAŽIA LOVANA.**  
Kurie man suteiks vieną ar daugiau adresų savo pažįstamų ku-rie turi pinigų ir manytų pirkti Namą, Uke, Lotą arba užsidėti bei kokį nors biznį tai apturės nuo mūsų gerą dovaną.  
(Į kitas valstijas Dovanų nesiantiėjame.)

**LITHUANIAN AGENCY,**  
(A. Ivaškevič valdytojas)  
315 W. BROADWAY,  
SOUTH, BOSTON, MASS.

**PIRKITE  
SKAITYKITE  
PLATYKITE  
"DARBININKO" LEIDINIUS S.  
PABAIKITE REIKALĄ SU IMK IR SKAITYK.**

Tos knygtės dar liko 2.000 su viršum. Kadangi per du mėnesiu jos išėjo 8.000, tai aišku, jog pilnai nusisekęs veikalėlis ir todėl aišku, kad tokios knygtelės neprivalo būti sukrautos "Darbininko" knygyne.

Meldžiamieji, tuoj išbaikite tą knygelę.  
Tie kurie dar neužsiskakė Imk ir Skaityk, tai ją užsisky-dami kartu užsiskakykite antrą "Darbininko" leidinį:

**DARBININKO DOVANELE  
Darbininkams.  
Ir jos kaina tik 5c.**

Šioje knygelėje randasi straipsniai, kurie buvo "Darbin-ke" skyriuje: "Iš po darbininko plunksnos." Tuose straipsniuose yra gausybės sveiko, darbininkiško, praktiško proto minčių. Visi straipsneliai vaizdingi, malonūs, simpatiški meilūs, pa-mokinant, perspėjanti, paakstinanti.

Kalba švelni, lengvutė, o ne kokia dirbtinė.  
Verta didžiausio išplatiniimo.

Pigumu, dailumu, gerumu savo leidinių "Darbininkas" vir-šija visas kitas išleistuves.

"Darbininkas" tą daro ir galės daryti delto, kad jo išleistos knygos greitai išperkamos.

Knygelės "Imk ir Skaityk" kaina turėjo būti mažiausia 15c. O mes parduodame tik už 5c. Nes į ją indėtas kapitalas tuoj spieriai grįžta ir bėgyje kokių trijų mėnesių po jos pasirodymo vi-sas sugrįž su pelnu.

Todel broliai darbininkai ir sesers darbininkės platykite "Darbininko" leidinius tai ir ateityje galėsimė jums teikti daug naudingų, puikių, dailiai atspaustų, didelių veikalų už mažas kainas.

TEL. BACK BAY 4200  
**DR. F. MATULAITIS**  
Ofiso adyros 1-3 P. M. 7-9 P. M. Gydo visokias ligas Priskiria Aklinius.  
419 Boylston St., Boston, Mass.

**PIRMOS KLESOS  
DANTISTAS**

Dantis ištraukiami ir pripil-domi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išradimų.  
Visą darbą gvarantuojame.

**DR. W. T. REILLY**  
469 Broadway, So. Boston, Mass.

PRIE DORCHESTER ST.  
Valandos nuo 9 val. ryta iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 val. ryta iki 4 val. vakare.

Telephone So. Boston 605.  
**ANTANAS ŠAPALIS**  
meistras

indeda telephonus, dengia sto-gus, ir atlieka visus staliorys-tės darbus prideramai.

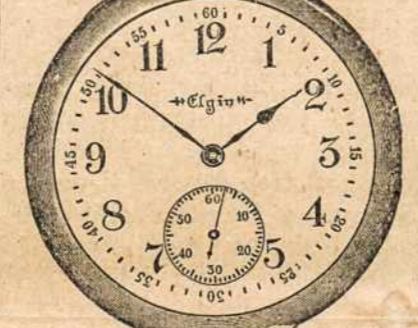
**KAINOS NEBRANGIOS.**  
Ofisas Gyvenimas  
315 W. Broadway, 133 Bowen St  
SO. BOSTON, MASS.

... Skaitykite ir platinkite "Darbininką." Tegul jis ran-dasi kiekvienoje grincioje.

Jei prenumerata baigiasi, tai negaišnodamas atnaujyk.

Tel. Oxford 4900.  
**J. P. TUINYLA,**

Room 44  
1140 Columbus Ave.,  
Roxbury Crossing.



Užlaikom didžiausia krautuė deimantų, laikrodžių ir visokių žiedų, siutus ir overkotas, duo-lam ant bargo ir ant išmokescių ant lengvų išlygų. Reikalauja me agentų kiekvienam mieste su vienytu Valstijų ir Kanadoj, di-delį nuosimtiį duodam perkup-čiams, didelį, naują katalogą siunčiamė ant pareikalavimo už 25 centus stampu.

**J. P. TUINILA.**  
322 Washington St., Boston, Mass

**Dr. Paul J. Jakmauh**  
(Jakimavičius)  
Priemimo valandos: Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare  
509 BROADWAY Cor. G ST. SO. BOSTON, Tel 502 S. B.

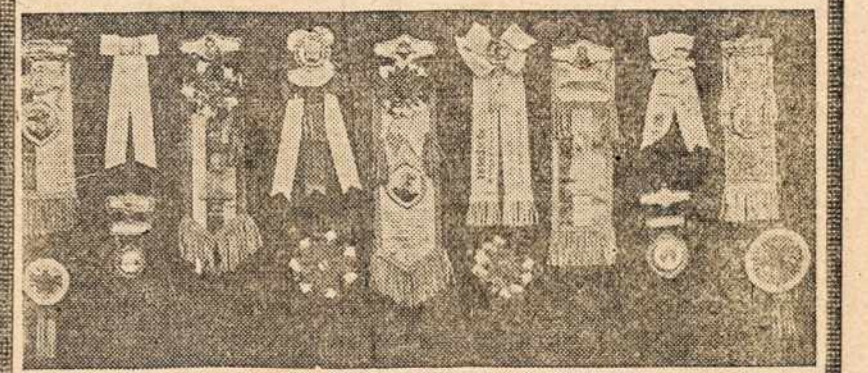
Parduodu Gramafonus ir ge-riiausius Rekordus su lietuviš-koms dainoms ir tt. Katalogus duodam dykai kiekvienam kuri- prisiunčia už 2c. krasos ženklei.

**K. Graneckas.**  
30 Essex St. Athol, Mass.

**KĄ TIK IŠEJO IS SPAUDOS  
NAUJOS ST. ŠIMKAUS KOMPOZICIJOS.**

- 1) "Oželis" mišriam chorui prie pijano .....60c.
  - 2) "Scherzo" pijanui (solo) .....60c.
  - 3) Šią nedėlėlę" mišriam chorui prie pijano .....25c.
  - 4) "Plaukia sau laivelis" vienam balsui arba moterų chorui prie pijano .....40c.
- Galima gauti tiktai "Muzikos" redakcijoje:  
**3214 CEDAR STR., PHILADELPHIA, PA.**  
Ten pat galima gauti "Keturi's dainos" vienam balsui prie pijano — 80c. Daug užsisakant — didelė nuolaida.

**Savas Pas Savą Remkit Savuosius.**



Reikale kreipkitės pas vienatinį lietuvių išdirbėją šių dalykėlių: visokių ženklelių draugijoms, o ypatingai ku-kardų, guzikėlių, metalinių anameliuotų ir padengtų ee-luloidu. Išdirbu šarpas, veliavas, karūnas ir tam pana-šius daiktus. Pavestus man darbus atlieku prideramai kas link sutarties ir užsakymus atlieku artistiška. Del prašalinimo neteisingų informacijų, kurias sklėdžia apie mane noriu aiškiai pasakyti kad visus darbus darau savo rankom.

**M. A. NORKUNAS,**  
166 MELROSE ST., :: :: :: MONTELLO, MASS.

**Vienatinė Lietuviška  
APTIEKA**

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gyduolių gal-te gaut kokios tik pasaulij vartojamos, bet ypatingai ge-ros sekancios gyduolės.

- |  |      |   |                                    |
|--|------|---|------------------------------------|
| Nuo Reumatizmo                         | 1.00 | Gyduolės del pataisymo apetito            | 1.00                               |
| Nuo slinkimo plaukų ir pleiskanų       | 75c. | Gyduolės del suvalnimo vidurių            | 50c.                               |
| Nuo kosulio, gripo ir slogos           | 1.00 | Gyduolės nuo kosulio ir sunkaus kvėpavimo | 1.00                               |
| Kraujo Valytojas                       | 1.00 | Gyduolės nuo vištakių (corn's)            | 15, 20 ir 25c.                     |
| Nuo saulės nudegimo                    | 50c. | Pilės del Kepenų ir Inkstų                | 75c.                               |
| Bobro lašai                            | 1.00 | Proškos nuo nerviško galvos skaudėjimo    | 10 ir 25c.                         |
| Nuo suirimo Nervų                      | 1.00 | Gumas nuo dantų gėlimo                    | 10c.                               |
| Vaikų ramintojas                       | 25c. | Tikra lietuviška Trejanka                 | 25c.                               |
| Pamoda plaukams su viduriavimo mažiems | 50c. | Visokie kvepianti mullai                  | 10, 15 ir 25c.                     |
| Nuo viduriavimo mažiems                | 25c. | Perfumos visokių gėlių                    | 25, 50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau. |
| Gydanti mostis nuo pučkų               | 50c. |   |                                    |
| Nuo prakaitavimo kojų                  | 25c. |   |                                    |
| Mostis ir skysčiai niežų ir parkų      | 1.00 |   |                                    |

Taip-gi turiu gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslap-tingų ir kitokių ligų.  
Jeigu norite gaut tikrus vaistus, kurie sugražintų jums svei-katą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnauta.

**RECEPTUS SUTAISAU TEISINGAI,**  
nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų. Gy-duolių galite reikalaut ir per laiškus, o mes prisiusime jums expresu. Visokiamė reikale kreipkitės šituo adresu:

**K. ŠIDLIAUSKAS**  
226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

**Geriausias Siuvėjas.**

Siutus padarau ant užsakimo nuo \$20.00 ir aukščiau.  
Darbą atlieku pirmos klesos ir už mažiausia kaina.

**S. C. LILIENSTERN,**  
172 State St., Boston, Mass.  
(Priešais Custom House.)

Visi skaitykite ir platinkite "Darbininką"